

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Філологічний факультет
Кафедра германської філології



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи  Н.В. Михальченко
«30» серпня 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІСЬКОЇ МОВИ
Ступінь бакалавра
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
035 Філологія
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська
Освітня програма: Переклад

2023-2024 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені
В.О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Єфименко Тетяна Миколаївна, доцент кафедри германської
філології, кандидат філологічних наук.

РЕЦЕНЗЕНТ: к. філ. н., доцент кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики
Херсонського державного університету Просяннікова Я.М.

Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри германської філології _____ (Мироненко Т.П.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Голова навчально-методичної комісії _____ (Дем'яненко О. Є.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від «30» серпня 2023 року № 12

Голова навчально-методичної ради _____

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Практичний курс перекладу з першої іноземної мови» розглянуто особливості перекладу з української мови на англійську та з англійської на українську; визначено особливості формування мовної особистості сучасного студента; проаналізовано нормативно-правову базу підготовки майбутніх перекладачів англійської мови (освітньо-професійна програма, вимоги до укладання навчальної та робочої навчальної програм); досліджено розвиток перекладацької компетенції та загальних умінь спілкування; формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та перекладу; формування початкових практичних навичок обробки тексту у процесі перекладу з української мови на англійську; активізація вживання специфічних мовних елементів у перекладі з української на англійську мову (підходи до навчання мови, закономірності, принципи, методи, прийоми та засоби навчання); окреслено ефективність застосування інформаційно-комунікаційного комплексу; схарактеризовано систему аудиторних занять у ЗВО (лекція, практичне, семінарське, лабораторне заняття), технологію організації самостійної роботи студентів та практичної підготовки (види практик у ЗВО, компоненти виробничої практики); розкрито особливості змішаного навчання і роль дистанційного в його системі; інформаційно-освітні ресурси дистанційного навчання; з'ясовано види навчально-, навчально-дослідницької, науково-дослідницької роботи (навчально-дослідницька робота, науково-дослідницька робота, науково-організаційні заходи) майбутнього філолога; складники його науково-комунікативної компетентності.

Ключові слова: переклад, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу з першої іноземної мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «035 Філологія» за освітньо-професійною програмою «Переклад».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: вивчення навчальної дисципліни є особливості та засоби перекладу лексичних одиниць та граматичних категорій англійської мовної системи.

Міждисциплінарні зв'язки: Послідовний переклад, Практичний курс основної іноземної мови, Термінологія і переклад, мовознавство.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. Мета: викладання навчальної дисципліни «Практичний курс перекладу з першої іноземної мови» формулюється, виходячи із загальної мети всіх років навчання та полягає в ознайомленні студентів із найважливішими загальнотеоретичними, лінгвістичними та методичними аспектами перекладу з англійської мови на українську, а також у формуванні навичок адекватно відтворювати значення різних змістових єдностей мови оригіналу мовою перекладу.

Належна увага в цьому курсі приділяється обґрунтуванню лінгвістичної природи певних типів мовних одиниць, встановленню їх семантичного навантаження та, відповідно до цього, визначенню способів їх адекватного перекладу на рівні слова, словосполучення, речення чи тексту.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: ознайомити студентів з найважливішими загальнотеоретичними, лінгвістичними та методичними аспектами перекладу з англійської мови на українську; навчити студентів адекватно відтворювати значення різних змістових єдностей мови першотвору мовою перекладу.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

II. Фахові:

ФК 1.Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 8.Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9.Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10.Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин / 10 кредитів.

Кредит 1. Переклад умовного способу дієслова

Тема 1. Форми умовного способу дієслова. Особливості вживання умовного способу дієслова в англійській мові

Тема 2. Відтворення Conditional & Suppositional Mood засобами української мови

Тема 3. Відтворення Subjunctive II & Subjunctive I засобами української мови

Тема 4.Диференціація способів перекладу умовного способу дієслова

Тема 5. Аналіз перекладу умовного способу дієслова в художньому тексті

Кредит 2. Переклад еліптичних та емпатичних конструкцій

Тема 1. Переклад еліптичних конструкцій типу if any, if anything

Тема 2. Переклад еліптичних конструкцій зі сполучниками whatever, however

Тема 3. Переклад емфатичних конструкцій з підсилювальним do

Тема 4. Переклад емфатичних конструкцій зі зворотнім порядком слів. Переклад емфатичних допустових речень

Тема 5. Переклад речень з подвійним запереченням. Переклад умовного способу. Переклад конструкцій.

Кредит 3. Переклад безособових форм дієслова

Тема 1. Переклад інфінітиву

Тема 2. Переклад інфінітивних конструкцій

Тема 3. Переклад дієприкметника

Тема 4. Переклад дієприкметникових конструкцій

Тема 5. Переклад герундія. Переклад герундіальних конструкцій. Переклад конструкцій з безособовими формами дієслова

Кредит 4. Переклад каузативних конструкцій

Тема 1. Переклад каузативних конструкцій з дієсловом to have

Тема 2. Переклад каузативних конструкцій з дієсловом to get

Тема 3. Переклад каузативних конструкцій з дієприкметником II

Тема 4. Переклад конструкцій з порівняльними формами. Переклад порівняльних конструкцій типу the more...the better

Тема 5. Антонімічний переклад англійського заперечення. Переклад безособових форм дієслова та каузативних конструкцій.

Кредит 5. Переклад простих і складних речень

Тема 1. Переклад простих і складносурядних речень

Тема 2. Перекладацький аналіз складнопідрядних речень з підрядними додатку

Тема 3. Перекладацький аналіз складнопідрядних речень з підрядними ознаки

Тема 4. Перекладацький аналіз складнопідрядних речень з підрядними умови

Тема 5. Перекладацький аналіз складнопідрядних речень з підрядними підмету.
Перекладацький аналіз складнопідрядних речень з підрядними присудку

Кредит 6. Особливості перекладу речень

Тема 1. Співвідношення структури речення в оригіналі та в перекладі

Тема 2. Зміна структури речення

Тема 3. Зміна порядку слів

Тема 4. Членування речень

Тема 5. Об'єднання речень. Особливості перекладу речень.

Кредит 7. Переклад лексичних стилістичних засобів

Тема 1. Переклад гіперболи

Тема 2. Переклад літоти

Тема 3. Переклад епітетів

Тема 4. Переклад метафори

Тема 5. Переклад метонімії. Переклад метафори та епітетів

Кредит 8. Переклад синтаксичних стилістичних засобів

Тема 1. Синтаксичні стилістичні засоби

Тема 2. Переклад синтаксичних стилістичних засобів

Тема 3. Стилiстичні засоби перекладу.

Тема 4. Застосування стилістичних засобів у реченнях.

Тема 5. Особливості стилістичних засобів.

Кредит 9. Способи відтворення дієслова в пасивному стані

Тема 1. Трансформація граматичної категорії стану при перекладі.

Тема 2. Особливості перекладу пасивного стану дієслова.

Тема 3. Способи відтворення дієслова в пасивному стані

Тема 4. Проблеми передачі значень англійських пасивних конструкцій

Тема 5. Переклад дієслів у пасивному стані

Кредит 10. Способи передачі модальних дієслів. Функції та способи перекладу дієслів *to do, to be, to have*

Тема 1. Способи передачі модальних дієслів *can, may, must*.

Тема 2. Способи передачі модальних дієслів *shall, will, should, would*.

Тема 3. Способи передачі модальних дієслів *dare, need, ought to*.

Тема 4. Функції та способи перекладу дієслів *to do, to be, to have*.

Тема 5. Переклад модальних дієслів.

3. Рекомендована література

1. Голикова Ж.А. Перевод с английского на русский = Learn to Translate by Translating from English into Russian: учеб. пособие / Ж.А. Голикова. – 5-е изд., стер. – Минск: Новое знание, 2008. – 287 с.
2. Дмитриева Л.Ф., Кунцевич С.Е., Мартинкевич Е.А., Смирнова Н.Ф. Английский язык. Курс перевода. – М.: ИКЦ «МарТ», 2005.
3. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2002.
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища школа, 1986. – 176 с.
5. Misuno E., Shablygina I. Building Up Strategies in Translation: практикум. – Минск: Аверсэв, 2009. – 255 с. – (Учебник высшей школы)
6. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навч. посібник / За ред. В.К. Шпака, 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2007. – 310 с. – (Вища освіта ХХІ століття)
7. Слепович В.С. Курс перевода. – Минск: НТООО «Тетра Системс», 2002.
8. Тимченко І.І., Головченко Г.Т., Дерев'янко І.В., Остапенко Г.І. Теорія і практика перекладу (англійська мова). – Харків: ІСМВ «ХК», 1998. – 344 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік, екзамен

5. Засоби діагностики успішності навчання: Тестові завдання, проекти, доповіді-презентації, контрольні роботи